

სს ბორჯომმინწყლები

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

შინაარსი

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 სს ბორჯომმინწყლები და მისი საქმიანობა	5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო.....	6
3 ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი	7
4 გადამწვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები	7
5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	18
7. ძირითადი საშუალებები.....	22
8. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	23
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	23
10. სააქციო კაპიტალი	23
11. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	24
12. პირობითი ვალდებულებები	24
13. კაპიტალის მართვა.....	25
14. ფინანსური რისკის მართვა	25
15. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	28

სს ბორჯომმინწყლები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრს
(ათას ქართულ ლარში)

		31 დეკემბერი, შენიშვნა 2019წ.	31 დეკემბერი 2018წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	2,253	2,908
არამატერიალური აქტივები		12	11
სულ გრძელვადიანი აქტივები		2,265	2,919
მიმდინარე აქტივები			
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	8	4,550	2,895
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები		54	37
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	15	4
სხვა მიმდინარე აქტივები		485	482
სულ მიმდინარე აქტივები		5,104	4,418
სულ აქტივები		7,369	6,337
ვალდებულებები და კაპიტალი			
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	10	2,121	2,121
გაუნაწილებელი მოგება		5,151	4,106
სულ საკუთარი კაპიტალი		7,272	6,227
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება		-	49
საგადახდო ვალდებულებები		67	61
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები		30	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		97	110
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		7,369	6,337

ვ. ზსჯი

ვახტანგ შარაშენიძე
გენერალური დირექტორი.

სს ბორჯომმინწყლები

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი მომსახურებიდან		2,926	2,468
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	11	(1,039)	(959)
ცვეთა და ამორტიზაცია	7	(857)	(341)
საოპერაციო მოგება		1,030	1,168
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი/ხარჯები, წმინდა		6	32
შემოსავალი/ხარჯი გადაფასებიდან, წმინდა		9	(1)
დასაბეგრი მოგება		1,045	1,199
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წმინდა მოგება		1,045	1,199

სს ბორჯომმინწყლები

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	<u>მიკუთვნებადი კომპანიის მფლობელებისთვის</u>		
	<u>სააქციო კაპიტალი</u>	<u>გაუნაწი- ლებელი მოგება</u>	<u>სულ</u>
1 იანვარი, 2018 წ.	2,121	2,907	5,028
წმინდა მოგება	–	1,199	1,199
სხვა სრული შემოსავალი	–	–	–
31 დეკემბერი 2018 წ.	2,121	4,106	6,227
წმინდა მოგება	–	1,045	1,045
31 დეკემბერი 2019 წ.	2,121	5,151	7,272

სს ბორჯომმინწყლების

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობა:			
დასაბეგრი მოგება		1,045	1,199
კორექტირებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	7	857	341
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		1,902	1,540
საბრუნავი კაპიტალის მოძრაობა:			
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების შემცირება		(1,655)	(1,501)
საგადასახადო მოთხოვნების შემცირება/(ზრდა)		(17)	37
სხვა მიმდინარე აქტივების შემცირება/ზრდა		(3)	(63)
სავაჭრო ვალდებულებების შემცირება/ზრდა		(29)	29
მარაგები შემცირება/ზრდა		-	-
საგადასახადო ვალდებულებები შემცირება/ზრდა		6	6
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შემცირება/ზრდა		-	-
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებების შემცირება/ზრდა		10	1
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,688)	(1,491)
საინვესტიციო საქმიანობა:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა*		(169)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		-	32
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(169)	32
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(34)	(84)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		11	(3)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	9	4	7
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9	15	4

1 სს ბორჯომმინწყლები და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება არის კომპანიის სრული ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც სს „ბორჯომმინწყლების“ (შემდგომში „კომპანია“) მიერ მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) მიხედვით, საქართველოს კანონის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ მოთხოვნების გათვალისწინებით, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის.

კომპანია დაფუძნდა 1996 წლის 21 მაისს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია სააქციო საზოგადოებაა და დაარსებულია საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, დარეგისტრირებულია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 226109653.

კომპანია წარმოადგენს სს ბორჯომის ქარხანას, რომელიც უზრუნველყოფს მინერალური წყლების მოპოვებას წიაღისეულიდან და მათ რეალიზაციას, ბორჯომი ბევერიჯის კო ენ.ვი.-ს ქართულ ფილიალთან.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის 99.79%-ის მფლობელი იყო „აი დი ეს ბორჯომი ბევერიჯის კო ენ. ვი.“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). მშობელი ფლობს სხვადასხვა შვილობილ საწარმოებს საქართველოში, აზერბაიჯანში, ლიტვაში, ყაზახეთში და ა.შ., რაც, ერთობლიობაში წარმოადგენს შპს „აიდიეს ბორჯომი ჯგუფს“. შპს აიდიეს ბორჯომი ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა „ბორჯომის“ ბრენდის ქვეშ არსებული ნატურალური მინერალური წყლის ჩამოსხმა და დისტრიბუციაა, აგრეთვე სხვა ნატურალური თუ დამუშავებული წყლის ჩამოსხმა და დისტრიბუცია საქართველოში, უკრაინასა და დსთ-ს სხვა ქვეყნებში. კომპანია აი დი ეს ბორჯომი ჯგუფის წევრია და წარმოადგენს ბორჯომის მინერალური წყლის პროდუქციის უმსხვილეს მწარმოებელს ჯგუფს შიგნით.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელ კომპანიას ფლობდა „რისა ინვესტმენტს ელ თი დი“ (კვიპროსი). სი თი ეფ ჰოლდინგს ეს.ეი. – კომპანია, რომელიც რეგისტრირებულია და ფუნქციონირებს ლუქსემბურგის კანონმდებლობის მიხედვით, არის ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე, რომელიც აკონტროლებს მშობელი კომპანიის სააქციო კაპიტალის 60%-ს (2018 წ: 60%). სი თი ეფ ჰოლდინგს ეს. ეი.-ს არცერთი საბოლოო მოსარგებლე მფლობელი არ აკონტროლებს მშობელი კომპანიის სააქციო კაპიტალის 25%-ს ან მეტს.

არც მშობელი კომპანია და არც საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არ უშვებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებს, რომლებიც ხელმისაწვდომია საჯარო გამოყენებისთვის.

1 სს ბორჯომმინწყლები და მისი საქმიანობა (გაგრძელება)

ძირითადი საქმიანობა. საწარმოო ობიექტების და კვალიფიციური და გამოცდილი თანამშრომლების მეშვეობით, კომპანია უზრუნველყოფს ბორჯომისა და ბაკურიანის მინერალური წყლების მოპოვებას წიაღისეულიდან, აი დი ეს ბორჯომი ჯორჯიასათვის, აი დი ეს ბორჯომი ბევერიჯის კო ენ.ვი-ს საქართველოს ფილიალისთვის (შემდგომში „ფილიალი“), მოპოვებისა და გაყიდვის მომსახურების შეთანხმების მიხედვით.

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია საქართველო, ბორჯომის რაიონი, ბორჯომი, ბარათაშვილის ქ. #5.

სამუშაო ვალუტა. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა დოლარი (შენიშვნა 4).

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. კომპანიის ფუნქციური ვალუტაა

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა წარმოებს საქართველოში. საქართველოს განვითარებადი ეკონომიკის გარკვეული მახასიათებლები აქვს, მათ შორის ინფლაციის შედარებით მაღალი დონე და მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება და ხშირ ცვლილებებს განიცდის.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ზომებზე, ისევე, როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

COVID-19-ის გავლენა

პანდემიაზე რეაგირების მიზნით საქართველოს მთავრობამ შემოიღო მრავალი ზომა, რომლებიც მიზნად ისახავდა COVID-19-ის გავრცელებისა და გავლენის შეკავებას. ამ ზომებს შორის იყო: აკრძალვები მოგზაურობაზე და შეზღუდვები, მასობრივი ჩაკეტვები და ბიზნესსაქმიანობის აღკვეთა, ბიზნესები დახურვის ჩათვლით. ზემოაღნიშნული ზომები ძალაში დარჩა თითქმის მთელი 2020 წლის განმავლობაში. ამ ზომებმა, სხვა შედეგებთან ერთად, მნიშვნელოვნად შეზღუდა საქართველოში ეკონომიკური საქმიანობა და უარყოფითად იმოქმედა (და შეიძლება მომავალშიც იმოქმედოს) ბიზნესებზე, ბაზრის მონაწილეებზე, კომპანიის კლიენტებზე, ასევე საქართველოს და გლობალურ ეკონომიკაზე განუსაზღვრელი ვადით.

კომპანიამ მხედველობაში მიიღო მომავლის შესახებ ხელმისაწვდომი სრული ინფორმაცია, მათ შორის COVID-19-ის პანდემიის გავლენა მომხმარებლებზე, მომწოდებლებსა და თანამშრომლებზე, და ასევე განიხილა სხვადასხვა ფაქტორების ფაქტობრივი და პროგნოზირებული განჭვრეტადი გავლენა. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ყველა საჭირო ზომას იღებს კომპანიის საქმიანობის მდგრადობისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად და გააგრძელებს სიტუაციის ყურადღებით მონიტორინგს, და დამატებითი ზომების საჭიროების შეფასებას იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკის შეფერხება გაგრძელდება, ან უფრო დამძიმდება.

3 ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი

ფასს-თან შესაბამისობის დეკლარაცია – ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა („ფასს“) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ზოგიერთ მუხლისა, რომლებიც განხილულია მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკაში. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. ის საკითხები, რომლებიც საჭიროებს განსჯის შედარებით მაღალ დონეს ან ხასიათდება სირთულით, ან ის საკითხები, რომელთა შემთხვევაშიც ფინანსური ანგარიშგებისთვის მნიშვნელოვანია დაშვებები და წინასწარი შეფასებები, წარმოდგენილია 4 შენიშვნაში.

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა – ეს ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში.

4 გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების გაცხადებული თანხებზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში. წინასწარი შეფასებები და მათთან დაკავშირებული დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას, არსებულ გარემოებებსა და პროგნოზებს, რომლებიც მიიჩნევა აქტუალურად და საკმარისად სარწმუნოდ. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს წინასწარი შეფასებებისგან.

განსჯა – ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

სამუშაო ვალუტა – კომპანიის სამუშაო ვალუტის დასადგენად განსჯა იქნა გამოყენებული. კომპანიის სამუშაო ვალუტად განისაზღვრა აშშ დოლარი იმის საფუძველზე, რომ ა) მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა დოლარი და აი დი ეს ბორჯომის ჯგუფში საწარმოები მნიშვნელოვნად ურთიერთდაკავშირებულია და ისინი ერთ ბიზნესად უფრო მუშაობენ, ვიდრე ავტონომიურად; ბ) მეორადი მაჩვენებლები გამოყოფს აშშ დოლარს, ვინაიდან ფინანსური საქმიანობის უმეტესი ნაწილი და ფულადი სახსრების შენარჩუნება აშშ დოლარში ხდება.

სხვა სამუშაო ვალუტის შერჩევის შემთხვევაში, საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა/ზარალი სხვაგვარი იქნებოდა.

შეფასებები და დაშვებები – შეფასებები და თანმდევნი დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა ამ შეფასების გადახედვა, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს მხოლოდ ამ პერიოდზე, ან გადახედვის პერიოდსა და სამომავლო პერიოდებში, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს როგორც მიმდინარე, ისე სამომავლო პერიოდებზე.

4 გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ნარჩენი ვადა – კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ამოწმებს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო გამოყენების ვადებს. სასარგებლო გამოყენების დარჩენილი ვადების შეფასება დამოკიდებულია ტექნიკურ პრობებზე და/ან გამოყენების მიზანზე. ხელმძღვანელობა გაზრდის/შემცირებს ცვეთის დანარიცხს, სადაც სასარგებლო გამოყენების ვადა ნაკლებია/მეტია მანამდე შეფასებულ ვადებზე.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია – გარიგებები ისეთ ვალუტებში, რომლებიც განსხვავდება სამუშაო ვალუტისგან, თავდაპირველად აღირიცხება, როგორც გარიგების თარიღისთვის არსებული სავალუტო კურსები. ასეთ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საანგარიშგებო თარიღისთვის მოქმედი კურსებით. საკურსო სხვაობებიდან წარმომდგარი ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი, მათ შორის ის შემოსულობა და ზარალი, რომელიც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს და ფინანსური ანგარიშგების ყველა სხვა მუხლს, აისახება პერიოდის მოგებაში ან ზარალში წმინდა საფუძველზე წმინდა საკურსო (ზარალის)/შემოსულობის სტრიქონში. წლის ბოლოსთვის არსებული კურსით გადაყვანა არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით.

ფინანსური ინსტრუმენტები – ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

კომპანიის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები წარმოდგენილია ფულადი სახსრებითა და მათი ეკვივალენტებით, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებით და სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებით.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმომდგარი მოთხოვნებისა, რომლებიც თავდაპირველად ფასდება ნომინალური ღირებულებით ფასს 15-ის შესაბამისად. გარიგების დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შეძენას ან გამოშვებას (მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა), პირველადი აღიარებისას, შესაბამისად, ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას.

გარიგების დანახარჯები არის ზღვრული ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შესყიდვას, გამოშვებას ან გასხვისებას. ზღვრული ხარჯი ისეთი ხარჯია, რომელიც არ გაიწეოდა, გარიგება რომ არ შემდგარიყო. გარიგების დანახარჯებში შედის აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილი საკომისიო. ისინი ასევე მოიცავს მარეგულირებელი ორგანოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მოსაკრებლებს და აქტივების გადაცემისთვის დაწესებულ გადასახადებსა და მოსაკრებლებს. სავალო ინსტრუმენტების პრემიები თუ დისკონტები, ფინანსური დანახარჯები ან შიდა ადმინისტრაციული თუ ფლობის ხარჯები არ არის გარიგების დანახარჯები.

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ძირითადი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული თავდაპირველ თანხასა და ვადის ბოლოს არსებულ თანხას შორის ნებისმიერი სხვაობის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაგროვილი ამორტიზაცია, და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კორექტირებული ზარალის რეზერვის შესაბამისად.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღებად საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან შემოძინებების (სამომავლო საკრედიტო ზარალების გამოკლებით) დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელ ვადაზე ან, თუ მართებულია, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, ფინანსური ინსტრუმენტის საერთო საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ხდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დისკონტირება პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღამდე, გარდა პრემიისა თუ დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის ცვალებად განაკვეთზე ან სხვა ცვლადებზე, რომლებიც საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ კორექტირდება. ასეთი პრემიებისა და დისკონტების ამორტიზაცია ხდება ინსტრუმენტის მთლიან მოსალოდნელ ვადაზე. დისკონტირებული (დღევანდელი) ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ თუ მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, მაგალითისთვის, სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად, ის თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები – კომპანია ფინანსურ აქტივების შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შეფასება – ბიზნესმოდელი – ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი“), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი“) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნესმოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნესმოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას (“SPPI”). ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების მქონე ფინანსური აქტივები მთლიანად განიხილება იმის განსაზღვრისას, შეესაბამება თუ არა მათი ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების მახასიათებელს. შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების შესაბამისია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულება გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა.

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულებასთან შეუსაბამოა, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ფლობილი აქტივები, იმ შემთხვევაში თუ აღნიშნული აქტივი წარმოშობს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს, აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და ფინანსური აქტივების გასაყიდად გამოიზნული აქტივები, თუ ამ აქტივების ფულადი ნაკადები მოიცავს მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას არ შეუცვლია თავისი ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია საპროგნოზო საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ფასს 9-ის გამარტივებულ მეთოდს მიმართავს, ანუ იყენებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის რეზერვს ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის.

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის კომპანია იყენებს გაუფასურების ზოგად მოდელს, რომელიც ეფუძნება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ცვლილებებს საკრედიტო ხარისხში.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა – ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა – კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. ფილიალი გადაცემულ აქტივზე კონტროლს ინარჩუნებს, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

კომპანია გარიგებებს აწარმოებს მფლობელებთან. როდესაც ეს შეესაბამება გარიგების ხასიათს, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაა წილების მფლობელებთან ნებისმიერი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება პირდაპირ კაპიტალის მეშვეობით და ამ გარიგებების მიჩნევა დამატებითი კაპიტალის შენატანების მიღებად ან დივიდენდების გადახდად.

მსგავსი გარიგებები არა წილების მფლობელებთან ან მფლობელთა საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ დაკავშირებულ მხარეებთან აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ შესაბამისად.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, პირველადი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი კომპანია მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. სხვა გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც მიიღება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს მინიშნება, რომ შესაძლოა ვერ იქნეს მიღებული გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები – ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაბრები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში, გზაში მყოფ ფულად სახსრებს და მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდურობის მქონე ანაბრებს სამ თვემდე ვადით, რომელთა კონვერტაცია ნებისმიერ დროს არის შესაძლებელი გარკვეულ თანხად და რომელთა ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი არსებობს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება – თავდაპირველი აღიარებისას კომპანია სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას აფასებს მათი გარიგების ღირებულებით, როდესაც სავაჭრო დებიტორული დავალიანება არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარება და შეფასება – ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსური ვალდებულებების (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობითი ანაზღაურებისა, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას; და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და კრედიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა – ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კომპანიასა და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალურ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და სურვილი, რომ მოხდეს ან შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. აღნიშნული ურთიერთგაქვითვის უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული მომავალში რამე კონკრეტულ მოვლენაზე და (ბ) უნდა იყოს სამართლებრივად აღსრულებადი ყველა ქვემოთ მოყვანილ გარემოებაში: (i) ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, (ii) ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს; სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. კომპანიის სავაჭრო დავალიანებები ძირითადად მოიცავს არაუზრუნველყოფილ დავალიანებებს დაკავშირებული მხარეების მიმართ, შემენილი პროდუქციისთვის, რომელიც 1-ელ შენიშვნაში აღწერილი სააგენტო ურთიერთობის შედეგად არის შეძენილი.

ძირითადი საშუალებები – ძირითადი საშუალებები აღირიცხულია პირვანდელი ღირებულება, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ძირითადი საშუალებების ერთეულის პირვანდელი ღირებულება მოიცავს (ა) მის შესყიდვის ფასს, იმპორტის გადასახადისა და შესყიდვის არადაბრუნებადი გადასახადების ჩათვლით, სავაჭრო შეღავათებისა და ფასდაკლებების გამოქვითვის შემდეგ; (ბ) ნებისმიერ ხარჯს, რომელიც პირდაპირ ემსახურება ერთეულის იმ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მოყვანას, რომელიც საჭიროა მისი ფუნქციონირებისთვის იმ მიზნით, რომელიც განუზრახავს კომპანიის ხელმძღვანელობას; (გ) ერთეულის დემონტაჟისა და მოხსნის, ასევე ობიექტის, რომელზეც ის მდებარეობს, აღდგენის დანახარჯების პროგნოზებს; ვალდებულებას, რომელსაც საწარმო თავის თავზე იღებს ან ერთეულის შეძენისას ან ერთეულის გარკვეული დროით გამოყენების შედეგად ისეთი მიზნობრიობით, რომელიც განსხვავდება მარაგების წარმოებისგან აღნიშნულ პერიოდში; და (დ) განსაკუთრებული აქტივების შემთხვევაში, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით კაპიტალიზებულ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით აშენებული აქტივების თვითღირებულებაში შედის მასალის თვითღირებულება, პირდაპირი შრომითი დანახარჯები და საწარმოო ზედნადები ხარჯების შესაბამისი წილი.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კაპიტალიზებული დანახარჯები შეიცავს გაუმჯობესების და შეცვლის მასშტაბურ ხარჯებს, რომლებიც ახანგრძლივებს აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადას და ზრდის მათ შემოსავლიანობას. შეკეთების და ტექნიკურ-სამეურნეო ხარჯები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს კაპიტალიზაციის ზემოაღნიშნულ კრიტერიუმს, აისახება ხარჯის სახით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მათი გაწევისთანავე.

ცვეთადი ღირებულება არის ძირითადი საშუალებების ერთეულის თვითღირებულება, რომელსაც აკლდება მისი ნარჩენი ღირებულება. ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც საწარმო ამჟამად მიიღებდა ამ ძირითადი საშუალებების ერთეულის გაყიდვით, გაყიდვის სავარაუდო ხარჯების გამოკლების შემდეგ, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო გამოყენების ვადის ბოლოს.

მიწისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის, დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების ცვეთა არ ხდება ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოანგარიშდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში:

მიწა	ცვეთა არ ერიცხება
შენობები	3-5 წელი
მანქანა-დანადგარები	2-18 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	2-10 წელი
ოფისის ავეჯი და კომპიუტერული აღჭურვილობა	2-5 წელი

ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ცვეთის მეთოდის გადახედვა ყოველწლიურად ხდება. წინა შეფასებებიდან ნებისმიერი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება, როგორც ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებებში.

ძირითადი საშუალებების ერთეულის გასხვისების ან ექსპლუატაციიდან ამოღების შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც სხვაობა გაყიდვიდან ამონაგებ თანხასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

დაუმთავრებელი მშენებლობა წარმოადგენს ძირითადი საშუალებების თვითღირებულებას, რომლებიც ჯერ არ არის დასრულებული ან ექსპლუატაციისთვის ხელმისაწვდომი, ანუ როდესაც არ არის იმ ადგილზე და იმ მდგომარეობაში, რაც საჭიროა მისი ფუნქციონირებისთვის ხელმძღვანელობის განზრახვის შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება — კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადახედავს თავისი მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისთვის, აქტივები დაჯგუფდება ყველაზე დაბალ დონეზე, რომლისთვისაც არსებობს ცალკე იდენტიფიცირებადი ფულადი ნაკადები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები).

აღდგენითი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივების დამახასიათებელ რისკებს.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება დაუყოვნებლივ ხდება მოგებაში ან ზარალში. თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი აღდგენითი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შემობრუნების აღიარება დაუყოვნებლივ ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სააქციო კაპიტალი – კომპანიის თავდაპირველი სააქციო კაპიტალის ოდენობა განსაზღვრულია კომპანიის წესდებით. ცვლილებები კომპანიის სააქციო კაპიტალში უნდა განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

დივიდენდები – დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენების“ თავში.

შემოსავლის აღიარება – შემოსავალი არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ს ჩვეულებრივი საქმიანობისას. კომპანია შესაბამისი აღიარების კრიტერიუმებს იყენებს ხელშეკრულებისთვის, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ ხელშეკრულების კონტრაქტის კლიენტია. კლიენტი არის მხარე, რომელსაც საწარმოსთან ხელშეკრულება აქვს დადებული საქონლის ან მომსახურების მიღებაზე, რომელიც წარმოადგენს საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის პროდუქტს, გარკვეული საზღაურის სანაცვლოდ.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც იგი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას კლიენტისთვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემით. აქტივი გადაიცემა მაშინ (ან როგორც კი) კლიენტი მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე

შემოსავლის აღიარება ხდება გარიგების ფასით, რომელიც განაწილებულია სახელშეკრულებო პირობის შესრულების შესაბამის ვალდებულებაზე. გარიგების ფასი არის ანაზღაურების თანხა, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის კლიენტისთვის დაპირებულ საქონელზე კონტროლის გადაცემის ან მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ, გარდა მესამე მხარეების სახელით მიღებული თანხებისა. შემოსავალი აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნებისა და დღგ-ის გარეშე და ასევე, საჭიროების შემთხვევაში: საექსპორტო მოსაკრებლისა და სხვა მსგავსი სავალდებულო გადახდების გარეშე.

შემოსავლის აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე.

წყლის მოპოვების მომსახურების გაყიდვები. კომპანია უზრუნველყოფს წყლის მოპოვების მომსახურების გაწევას ფილიალისთვის მომსახურების შეთანხმების საფუძველზე (1-ლი შენიშვნა). შემოსავალი მომსახურების გაწვიდან აღიარდება დროის განმავლობაში იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც ეს მომსახურება გაიწევა, პროდუქციის რაოდენობის მითითებით და შესატყვისი ფასით თითოეულ ბოთლზე, როგორც შეთანხმებით არის განსაზღვრული. შემოსავალი აღიარდება იმ თანხაზე, რომელზეც კომპანიას ინვოისის გაცემის უფლება აქვს. კლიენტზე ინვოისის გაიცემა ყოველთვიურად და ანაზღაურება გადახდილი უნდა იყოს ინვოისის გაცემისას.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის საერთო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 სტადია), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

საპროცენტო შემოსავალი – ყველა სავალო ინსტრუმენტის საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება ხელშეკრულების მხარეებს შორის მიღებული ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვევო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად.

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი დაკავებული გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან – აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებული არიან შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, დაუყოვნებლივ დაბეგვრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება მუხლში „გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა“ საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადის საგადასახადო უწყებებისთვის გადახდა უნდა მოხდეს (ა) კლიენტების მიმართ არსებული დებიტორული დავალიანების მიღებისას ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისას, რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი. დღგ-ის ჩასათვლელი თანხა ზოგადად მიიღება გადასახდელი დღგ-ს საფუძველზე, დღგ-ს ინვოისის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებით გადასახდელი დღგ 5-10 წლით გადავადდება საწარმოებისათვის, რომელთაც 20%-ზე მეტი დღგ-გან გათავისუფლებული ბრუნვა აქვთ.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

2015 წლის 7 დეკემბერს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება #407, რის მიხედვითაც გადასახადის გადამხდელთა ვალდებულებები ყველა გადასახადში, მოგების გადასახადის ჩათვლით და ყველა გადასახადის გადამხდელთა საგადასახადო გადახდა აღირიცხებოდა კონსოლიდირებულ საგადასახადო ანგარიშზე. ამის შედეგად, ყველა საგადასახადო ვალდებულება და საგადასახადო აქტივი წარმოდგენილია ნეტო საფუძველზე 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შედეგად, საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები გაცხადებულია „სხვა საგადასახადო მოთხოვნაში, წმინდა“ და „სხვა საგადასახადო დავალიანებაში, წმინდა“.

დაფინანსების კომპონენტები. ჯგუფის მოლოდინით, მას არ ექნება ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც, დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ გადახდას შორის ვადა აღემატება ერთ წელს. ამის შედეგად, ჯგუფი არ აკორექტირებს გარიგების ფასებს ფულის დროითი ღირებულების გასათვალისწინებლად.

დაეირავებულ პირთა გასამრჯელოები. ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია კომპანიის თანამშრომლების მიერ. კომპანიას არ აქვს საპენსიო ან მსგავსი გადახდების განხორციელების სამართლებრივი ან არაკონტრაქტული ვალდებულება.

ცვლილებების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოშვების შემდეგ შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება საჭიროებს კომპანიის ხელმძღვანელობის იმ წევრების მიერ დამტკიცებას, რომლებიც უფლებამოსილი არიან, გამოუშვან წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება.

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. თუ გარკვეული ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა თავად განსჯის, ეს ოპერაციები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით არის განფასებული თუ არასაბაზროთი. განსჯისას ხელმძღვანელობა ეყრდნობა დაუკავშირებელ (მისგან დამოუკიდებელ) მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების პირობები წარმოდგენილია მე-18 შენიშვნაში.

5 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ამ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის გარკვეული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, ასევე სტანდარტებში შესული ცვლილებები იყო გამოსული, მაგრამ ჯერ არ იყო ძალაში შესული.

6. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (გამოშვებული 2017 წლის მაისში და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, ჯერ არ მიუღია ევროკავშირს). 2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 17), ამომწურავი ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც მოიცავს აღიარების და შეფასების, წარდგენისა და ინფორმაციის გახსნის საკითხებს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 17 ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 4) რომელიც გამოიცა 2005 წელს. ფასს 17 ეხება ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებას (მაგ. სიცოცხლის, არასიცოცხლის, პირდაპირი დაზღვევა და გადაზღვევა), განურჩევლად იმისა, თუ რა ტიპი საწარმო აფორმებს მათ, ასევე გარკვეულ გარანტიებს და ფინანსურ ინსტრუმენტებს დისკრეციული მონაწილეობის პარამეტრებით.

ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და სავალდებულოა შედარებადი რიცხოვრივი მონაცემების წარმოდგენა. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს 9-სა და ფასს 15-ს, ფასს 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს.

ცვლილებები ფასს 17-ში და ფასს 4-ში, ფასს ცხრის სადაზღვევო ხელშეკრულებების გადავადება (ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, მიღებულია ევროკავშირის მიერ). ეს ცვლილებები გადაავადებს ფასს 17-ის გამოყენებას 2 წლით, 2021 წლის 1 იანვრამდე და ცვლის ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენებიდან დროებითი გამონაკლისისთვის ფიქსირებულ თარიღს ფასს 4-ში 2023 წლის 1 იანვრით.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად – (გამოშვებული 2020 წლის იანვარში და ამოქმედებული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, ჯერ არ მიუღია ევროკავშირს). ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს, რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებით; რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, რომ საწარმო გამოიყენებს გადავადების უფლებას: რომ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თვითონ არის წილობრივი ინსტრუმენტი, ვალდებულების ვადები რა აისახება მის კლასიფიკაციაზე. აღნიშნული ცვლილება გამოიყენება უკუქცევითი ძალით (რეტროსპექტულად).

კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება – ცვლილება ფასს 3-ში (გამოშვებული 2020 წლის მაისში და ძალაში მყოფი 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, ჯერ არ არის მიღებული ევროკავშირის მიერ). ბასსს-მა გამოუშვა შესწორებები ფასს 3-ში „საწარმოთა გაერთიანება“ – “კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“. შესწორებების მიზანია „ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის საფუძვლების“, რომელიც 1989 წელს გამოიცა, მითითების ჩანაცვლება 2018 წლის მარტში გამოშვებული „ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლების“ მითითებით, მის მოთხოვნებში მნიშვნელოვანი ცვლილებების გარეშე. საბჭომ ასევე დაამატა გამონაკლისი ფასს 3-ის აღიარების პრინციპიდან, რათა თავიდან აერიდებინა ვალდებულებებთან ან პირობით ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური „მეორე დღის“ შემოსულობის ან ზარალის საკითხი, რომელიც ცალ-ცალკე მოქცეოდა ბასს 37-ის ან ფასიკ 21-ის „მოსაკრებლები“ მოქმედების არეალში. ამავდროულად, საბჭომ გადაწყვიტა განემარტა ფასს 3-ში არსებული მითითება პირობითი აქტივების შესახებ, რაზეც არ იმოქმედებდა „ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის საფუძვლების“ მითითების ჩანაცვლება. ცვლილებები მოქმედებს პერსპექტიულად.

6. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე – ცვლილებები ბასს 16-ში (გამოშვებული 2020 წლის მაისში და ძალაში მყოფი 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, ჯერ არ არის მიღებული ევროკავშირის მიერ). ბასს-მ გამოუშვა „ძირითადი საშუალებები - შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე“. ამ შესწორების მიხედვით, საწარმოებს ეკრძალებათ ძირითადი საშუალებების ერთეულის თვითღირებულებიდან გამოკლებით ნებისმიერი შემოსავალი ერთეულების გაყიდვიდან, რომელიც წარმოიქმნება ამ აქტივის ისეთ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, რომელიც საჭიროა ხელმძღვანელობისთვის სასურველი მიზნით მის გამოსაყენებლად. ამის ნაცვლად, საწარმო ასეთი ერთეულების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალს და ამ ერთეულების წარმოების თვითღირებულებას აღიარებს შემოსავალში ან ზარალში. შესწორება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და რეტროსპექტულად ვრცელდება ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებზე, რომლებიც ექსპლუატაციისთვის მზად არის საწარმოს მიერ ამ შესწორების პირველად გამოყენებისას წარმოდგენილი უადრესი პერიოდის საწყისი ან მის შემდგომი თარიღიდან.

წამგებიანი კონტრაქტები – კონტრაქტის შესრულების ხარჯები – ცვლილებები ბასს 37-ში (გამოშვებული 2020 წლის მაისში და ძალაში მყოფი 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, ჯერ არ არის მიღებული ევროკავშირის მიერ). ბასს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 37-ში, რათა დაეკონკრეტებინა რომელი დანახარჯები უნდა გაითვალისწინოს საწარმომ იმის შეფასებისას, ხელშეკრულება წამგებიანია თუ ზარალიანი. ცვლილება იყენებს „პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯის მიდგომას“. ის დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება საქონლის ან მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულებას, მოიცავს როგორც ნაზარდ დანახარჯებს, ისე ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ საქმიანობასთან პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯების განაწილებას. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები პირდაპირ არ უკავშირდება ხელშეკრულებას და გამოირიცხება, თუკი ისინი აშკარად არ ეკისრება კონტრაქტს ხელშეკრულების თანახმად.

ფასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი კომპანია, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს (ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, ჯერ არ მიუღია ევროკავშირის). ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლების წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასს-მა გამოუშვა შესწორება ფასს (IFRS) 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“. ცვლილება შვილობილ კომპანიას, რომელიც გადაწყვეტს გამოიყენოს ფასს 1-ის დ16(ა) მუხლი, უფლებას აძლევს, კუმულაციური საკურსო სხვაობა შეაფასოს მშობელი კომპანიის მიერ გაცხადებული თანხებით, მშობელი კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღის მიხედვით. ეს ცვლილება ასევე გამოიყენება მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოებზე, რომლებიც არჩევენ ფასს 1-ის დ16 (ა) მუხლის გამოყენებას.

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები (ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, ჯერ არ მიუღია ევროკავშირის). ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის შესწორება. ცვლილება განმარტავს საკომისიოებს, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის შეფასებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან. ამ საკომისიოებში შედის მხოლოდ მსესხებელსა და კრედიტორს შორის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, მათ შორის ისინიც, რომლებიც მსესხებელმა ან კრედიტორმა ერთმანეთის სახელით გადაიხადეს ან მიიღეს. საწარმო ცვლილებებს იყენებს იმ ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას. ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება.

6 .სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება - მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს 9-ში, ბასს 39-ში და ფასს 7-ში, ფასს 4-სა და ფასს 16-ში (ძალაში შესული 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, მიღებულია ევროკავშირის მიერ). მეორე ფაზის ცვლილებები ეხება საკითხებს, რომლებიც წარმოიშობა რეფორმების გატარების შედეგად, მათ შორის ერთი კრიტერიუმის შეცვლას ალტერნატიული კრიტერიუმით.

თუ ზემოთ სხვა რამე არ არის მითითებული, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვნად არ იმოქმედებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სს ბორჯომმინწყლების

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

7. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	მანქანა- დანადგარები	ოფისის ავეჯი და სხვა	კომპიუტერული ტექნიკა	მანქანები	სულ
თვითღირებულება							
2018 წლის 1 იანვარს	420	695	6,254	127	24	185	7,705
შემოსვლები	-	151	39	1	3	37	194
გადასვლა	-	(148)	148	-	-	-	-
გასვლები	-	151	(1,034)	-	-	-	(1,185)
2018 წლის 31 დეკემბრის						185	
მდგომარეობით	420	547	5,407	128	27		6,714
შემოსვლები	-	207	27	-	8	-	242
გადასვლა	-	(55)	(29)	(4)	-	(1)	(89)
გასვლები	-	-	-	-	-	-	-
2019 წლის 31 დეკემბრის				124			
მდგომარეობით	420	699	5,405		35	184	6,867
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი:							
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(342)	-	(3,906)	(118)	(19)	(119)	(4,504)
ცვეთის ხარჯი	(8)	-	(298)	(2)	(3)	(19)	(330)
გასვლები	-	-	1,028	-	-	-	1028
2018 წლის 31 დეკემბრის						(138)	
მდგომარეობით	350	-	(3,176)	(120)	(22)		(3,806)
ცვეთის ხარჯი	(8)	-	(812)	(2)	(3)	(17)	(842)
გასვლები	-	-	29	4	-	1	34
2019 წლის 31 დეკემბრის				(118)			
მდგომარეობით	(358)	-	(3,959)		(25)	(154)	(4,614)

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

8. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	2019	2018
დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	4,550	2,895
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში	4,550	2,895

სულ კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების ნაშთი შედგება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მოთხოვნებისგან, რომლების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ინდივიდუალურ საფუძველზე ხდება. ხელმძღვანელობა გამოითვლის ანაზღაურებად ღირებულებას, როგორც კლიენტისგან მისაღებ მოსალოდნელ სამომავლო ფულადი ნაკადების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას (რაც ეფუძნება შესაბამის, ყველაზე ახალ ინფორმაციას კლიენტის შესახებ) და ადარებს მას წლის ბოლოს მოთხოვნების ნაშთებს. თუ ანაზღაურების ღირებულება მოთხოვნების თანხაზე მცირეა, კომპანია აღიარებს ამ თანხის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. არსებითი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ აღიარებულა 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის.

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილი იყო მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთების სახით, რომლებიც განთავსებული იყო საქართველოს ორ წამყვან ბანკში, რომელთაც აქვთ „Ba3“ რეიტინგი Moody-ს სარეიტინგო სისტემით.

10. სააქციო კაპიტალი

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის კომპანიის 99.79%-ის მფლობელი არის ბორჯომი ბევერიჯის კო ენ.ვი.

2019 და 2018 წლების განმავლობაში კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდების გადახდა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

11. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018
ხელფასები და თანამშრომელთა ბენეფიტები	649	537
ქარხნის ხარჯები	329	348
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	25	26
სხვა	36	49
სულ	1,039	959

12. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყებების მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს განმარტებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დაკისრების უფლება. საგადასახადო წლის შემოწმება საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში უფრო დიდი ხნის შემდეგაც.

ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ბევრ ქვეყანაზე არსებითად უფრო მაღალი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში.

15 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდეს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა. საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა მეტწილად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მიერ. წერილი საგადასახადო ორგანოებს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კორექტირების და დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებების დაკისრების საშუალებას აძლევს კონტროლირებულ გარიგებებთან მიმართებაში (გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან და გარკვეული ტიპის გარიგებები არადაკავშირებულ მხარეებთან), იმ პირობით, რომ გარიგების ფასი არ არის გაშლილი ხელის პრინციპით.

კომპანიებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების საფუძველზე. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების ექვემდებარება. ასეთი შემთხვევების გავლენის სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია, თუმცა შეიძლება იგი მნიშვნელოვანი იყოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის და/ან კომპანიის საერთო ოპერაციებისათვის.

გარემოსდაცვითი საკითხები – საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

13. კაპიტალის მართვა

კომპანია არის კომპანიების დიდი ჯგუფის ნაწილი, რომელსაც აკონტროლებს შპს „რისა ინვესტმენტს“ (კვიპროსი). ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა კომპანიის დონეზე და მიიჩნევა დიდი ჯგუფის კაპიტალის მართვის პროცენტის ნაწილად. კომპანიის საკუთარ კაპიტალზე არ ვრცელდება კაპიტალთან დაკავშირებული რამე გარე მოთხოვნები.

14. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციები გამიზნულია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

17 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი – სავალუტო რისკი ის რისკია, როდესაც კომპანიის ფინანსური შედეგები მოექცევა უარყოფითი გავლენის ქვეშ იმ გაცვლითი კურსების ცვლილებებით, რომლის წინაშეც კომპანია დგას. კომპანიის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია გამოხატული. კომპანია არ იყენებს წარმოებულებს სავალუტო რისკის სამართავად. ამავდროულად კომპანიის ხელმძღვანელობა ცდილობს რისკის შემცირებას თავისი ფულადი აქტივების და ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაში მართვით ერთსა და იმავე (მეტნაკლებად სტაბილურ) ჯგუფის დონეზე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთავარი გაცვლითი კურსი, რომელიც გამოიყენება უცხოურ ვალუტაში ნაშთების კონვერტაციისთვის, იყო 1 აშშ დოლარი = 2.8677 ლარი და ევრო = 3.2095 ლარი (2018 წ.: 1 აშშ დოლარი = 2.6766 ლარი და 1 ევრო = 3.0701 ლარი), დადგენილი საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ.

17 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის ბიზნესისთვის უმნიშვნელოვანესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ამ რისკის მართვას სიფრთხილით ეკიდება.

საკრედიტო რისკის შეფასება, მისი მართვის მიზნით, კომპლექსური პროცესია და გულისხმობს მოდელების გამოყენებას, ვინაიდან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და დროის გასვლის შესაბამისად. საკრედიტო რისკის შეფასება გულისხმობს დეფოლტების დადგომის ალბათობის, შესაბამისი ზარალიანობის კოეფიციენტების და კონტრაქტებს შორის დეფოლტის კორელაციების საფუძვლიან განსაზღვრას.

კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნები ძირითადად დაკავშირებულია მეკავშირე მხარეებთან, ვისი საკრედიტო ხარისხიც არ არის კითხვის ნიშნის ქვეშ და რეგულარულად ხორციელდება მონიტორინგი ხელმძღვანელობის მიერ.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ინახება საქართველოს ორ წამყვან ბანკში, რომელთა საკრედიტო ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება იმ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მოწოდებულია დამოუკიდებელი საკრედიტო რეიტინგების სააგენტოსგან – Moody's (მე-10 შენიშვნა).

კომპანიას არ აქვს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები, რითაც ზღუდავს საპროცენტო განაკვეთების რყევებთან დაკავშირებულ რისკებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება – კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას ახდენს ინდივიდუალურად. კომპანიის სავაჭრო დებიტორული დავალიანება შედგება დაკავშირებული მხარეების მიმართ მოთხოვნებისგან ჩამოსხმის მომსახურებასთან დაკავშირებით და სააგენტოს საკომისიოსგან. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეყრდნობა კომპანიის გამოცდილი ხელმძღვანელების მხრიდან განსჯას და თანხმდება აღნიშნულ დაკავშირებულ მხარეებთან აი დი ეს ბორჯომი ჯგუფის დონეზე. განსჯა რეგულარულად იტესტება, რათა შემცირდეს სხვაობა წინასწარ შეფასებებსა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის.

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რისკი, რაც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს. საკრედიტო რისკი კომპანიას ექმნება საქონლის კრედიტით რეალიზაციის და კონტრაქტებთან სხვა ოპერაციების გამო, რაც იწვევს ფინანსური აქტივების წარმოქმნას. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა ასახულია ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია (ა) უცხოურ ვალუტაში და (ბ) პროცენტიან აქტივებსა და ვალდებულებებში, (გ) წილობრივ პროდუქტებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი ის რისკია, როდესაც კომპანიას არ აქვს შესაძლებლობა შეასრულოს გადახდის ვალდებულებები მათი დაფარვის ვადებში. კომპანიის ლიკვიდურობის პოზიცია ხელმძღვანელობის მიერ ფრთხილ მონიტორინგს და მართვას ექვემდებარება. კომპანიას აქვს ბიუჯეტირებისა და ფულადი სახსრების პროგნოზირების დეტალური პროცესი იმისათვის, რათა დარწმუნდეს, რომ აქვს საკმარისი ოდენობის ფულადი სახსრები, რომ შეასრულოს მასზე დაკისრებული გადახდის ვალდებულებები. 2018, და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები წარმოდგენილია 1-დან 6 თვემდე ვადის მქონე სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

15. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები 31 დეკემბრისთვის ასე გამოიყურებოდა:

	ურთიერთობა	2019	2018
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	4,550	2,895

სავაჭრო დავალიანებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ შეძენის დღიდან ორ თვეში დასაფარი და უპროცენტოა. კრედიტორული დავალიანების ნაშთი უკავშირდება ფილიალისგან სააგენტო ურთიერთობის ფარგლებში შესყიდულ საქონელს, როგორც აღწერილია 1-ელ შენიშვნაში.

მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასე გამოიყურება:

	ურთიერთობა	2019	2018
შემოსავალი გაყიდვებიდან სააგენტო შეთანხმებების მიხედვით	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	2,926	2,468

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში შედიან გენერალური დირექტორი და რწმუნებული დირექტორები. მათთვის გადახდილი კომპენსაცია სრული განაკვეთით აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის თანამდებობებზე მომსახურების გაწევისთვის შედგება სახელშეკრულებო ხელფასებისა და ბონუსებისგან.